

Javna predavanja na Urbanističnem inštitutu Republike Slovenije

Urbanistični inštitut Republike Slovenije organizira javna in brezplačna predavanja o aktualnih strokovnih temah iz Slovenije in širšega mednarodnega prostora. Najave predavanj so objavljene v

dnevnem časopisju in na spletni strani www.uirs.si, obveščanje o dogodkih poteka tudi z elektronsko pošto po predhodni prijavi na naslov predavanja@uirs.si. Na istem naslovu so na voljo vse do-

datne informacije. Arhiv preteklih predavanj s povzetki je dostopen na povezavi http://www.uirs.si/dogodki_predavanja.asp.

Pregled predavanj od maja 2010 do aprila 2011

Pripravil: Matej Nikšič, Urbanistični inštitut Republike Slovenije, Ljubljana, Slovenija

Viri slikovnega gradiva: Chantal Vanoeteren in Guillaume Bokiau, indijski nacionalni center za daljinsko zaznavanje, Carlos Smaniotto Costa, Žiga Kotnik, Monumentenwacht Noord Brabant

15. junij 2010

Človeku naklonjena mesta *Mestni javni prostor med javnostjo in prostorom*

Predavatelji: Barbara Goličnik Marušič, Matej Nikšič, Biba Tominc in Nina Goršič, Urbanistični inštitut Republike Slovenije, Ljubljana, Slovenija

V sodobni uspešni praksi urejanja prostora je javni prostor obravnavan kot proces med javnim oziroma javnostjo in prostorom. Ta tematika je bila v središču projekta Človeku naklonjena mesta: Trajnostno urbanistično oblikovanje (*Human Cities: Sustainable Urban Design*), ki so ga v okviru programa Kultura 2007–2013 izvajali center za arhitekturo in oblikovanje the Lighthouse iz

Glasgowa, šola za arhitekturo La Cambre iz Bruslja, oddelek za industrijsko oblikovanje politehnike iz Milana, Pro Materia iz Bruslja in Urbanistični inštitut Republike Slovenije. Predavatelji so predstavili projekt, da bi opozorili na vrednote javnih prostorov v evropskih mestih in prikazali različne pristope, ki pripomorejo k inovativnemu in učinkovitemu zagotavljanju javnega prostora v

mestih. Predstavljena je bila tudi knjiga, ki je izšla v okviru projekta pri belgijski založbi Stichting Kunstboek v sozaložništvu z Urbanističnim inštitutom Republike Slovenije in s podjetjem Pro Materia, z naslovom *Human Cities: Celebrating public space*. V njej so zbrane različne strokovne ekspertize s področja urejanja mestnega javnega prostora.

17. september 2010

Prvo načrtovano mesto v Indiji *Urbanistično načrtovanje v tretjem svetu: izkušnja Chandigarh*

Predavatelj: Gopal Krishan, Panjab University, Chandigarh, Indija
Moderatorica: Mojca Golobič, Urbanistični inštitut Republike Slovenije, Ljubljana, Slovenija

Potem ko se je britanska Indija razdelila na Indijo in Pakistan, je bila leta 1947 med novi državi razdeljena tudi regija

Punjab. Indijska zvezna država Punjab je potrebovala novo glavno mesto kot nadomestilo Lahoreju, ki je med delitvijo

postal del Pakistana. Potem ko se je številni načrti za razširitev obstoječih mest izkazali za neuresničljive, je bila sprejeta

odločitev o načrtovanju in gradnji novega mesta. Chandigarh je načrtoval znani francoski arhitekt Le Corbusier. Mesto je znano kot sanjsko mesto indijskega prvega ministrskega predsednika Nehruja. Slikovito umeščeno ob vznožje hribovja Shivaliks velja Chandigarh

za enega najboljših eksperimentov urbanističnega načrtovanja in moderne arhitekture dvajsetega stoletja v Indiji. Predavanje je razložilo začetke in razvoj mesta v zadnjega pol stoletja s poudarkom na arhitekturnih in urbanistično načrtovalskih konceptih, ki se zdijo zelo

različni tistim v drugih naseljih v Indiji. Po šestdesetih letih je vprašanje skoraj enako: ali sta udejanjena arhitektura in urbanistično načrtovanje razumen odgovor na izzive in je Chandigarh moderno mesto ali ne?

5. oktober 2010

Brasilia

Mesto prihodnosti je staro 50 let

Predavatelj: Carlos Smaniotto Costa, Leibniz Institute of Ecological and Regional Development, Dresden, Nemčija

Moderatorica: Ina Šuklje Erjavec, Urbanistični inštitut Republike Slovenije, Ljubljana

Mesto Brasilia je v zgodovini načrtovanja mest pomemben mejnik in eden najpomembnejših dosežkov 20. stoletja. Oblikovano je bilo v skladu z načeli modernizma in 21. aprila 1960 proglašeno za prestolnico Brazilije. Danes je staro 50 let in še vedno vzbuja nasprotujoča si mnenja: nekateri občudujejo vizionar-

ski in napreden mestni načrt in z njim delijo futuristično vizijo mesta, drugi kritizirajo njegove široke razsežnosti, odprtost mestnih prostorov ter simetrijo in drznost njegove arhitekture. Predavatelj je prikazal preteklost in sedanost mesta, ki je edinstveno zaradi svoje urbane, arhitekturne in krajinsko arhitek-

turne zasnove, ter razmišljal o njegovi prihodnosti. Poudaril je nasprotje med načrtovanim mestom in njegovim pustim obrobjem, ki izraža mestu lastna in v Braziliji pogosto obstoječa dvojna merila, ter se spraševal o trajnostnosti Brasilie, ki naj nikdar ne bi zrasla v tako veliko in polarizirano mesto.

21. januar 2011

Integrirano upravljanje z odpadki

Razvoj upravljanja z odpadki v Avstriji – trenutno stanje in izzivi za prihodnost

Predavatelja: Wolfgang Fischer in David Osebik, Institute for Geography and Regional Science, Gradec, Avstrija

Moderatorica: Naja Marot, Urbanistični inštitut Republike Slovenije, Ljubljana, Slovenija

V Avstriji je leta 1990 začel veljati zakon o upravljanju z odpadki, ki je temeljito spremenil razmere na tem področju. Tedanje nenadzorovano odlaganje odpadkov se je razvilo v ekološko sprejemljivejšo zmanjševanje količine odpadkov, njihovo predelavo in šele nato odlaganje. Pojavila se je nova močna ekonom-

ska dejavnost, saj je bilo ustanovljeno veliko podjetij za ravnanje z odpadki, ki obvladujejo trg. Danes so tehnične možnosti upravljanja z odpadki različne in razširjene po vsej Avstriji. Medtem so se razmere ponovno spremenile: odpadki so obravnavani kot viri oziroma materiali in upravljanje tokov z njimi je

postalo ena od osrednjih raziskovalnih tem. Vsi udeleženci tega cikla – gospodarstva, občine in podjetja – morajo stalno slediti duhu časa, dvig zavesti ima pri tem pomembno vlogo. Predavatelja sta predstavila nekaj inovativnih in že preizkušenih pristopov k upravljanju z odpadki.

20. april 2011

Manj je več

Monumentenwacht in preventivno vzdrževanje arhitekturne dediščine

Predavateljica: Neža Čebren Lipovec, Znanstveno-raziskovalno središče Koper Univerze na Primorskem, Koper, Slovenija in R. Lemaire International Centre for Conservation, Catholic University of Leuven, Leuven, Belgija
Moderatorica: Breda Mihelič, Urbanistični inštitut Republike, Ljubljana, Slovenija

Z Nizozemske izvira posebna praksa vzdrževanja arhitekturne dediščine, ki sega v zgodnja sedemdeseta leta, vendar je zaradi svoje učinkovitosti v zadnjih desetih letih bila model številnim sorodnim organizacijam drugod po Evropi. *Monumentenwacht* je neprofitna samostojna organizacija, ki lastnikom in skrbnikom arhitekturne dediščine pomaga,

da bi dosegli strokovno in ekonomsko učinkovito ohranjanje in upravljanje dediščine. Preventivna skrb za dediščino je zaradi aktualnosti v zadnjih desetletjih postala ne le središčna tema mednarodnih strokovnih organizacij (npr. ICCROM in UNESCO), temveč je zaradi trajnostne usmeritve tudi v očiču ustanov Evropske unije. Predavateljica je

predstavila, kako deluje omenjena organizacija, kako dosega svoje cilje in kako s svojim delovanjem povezuje različne akterje.

Javno predvajanje dokumentarnih filmov na Urbanističnem inštitutu Republike Slovenije

Urbanistični inštitut Republike Slovenije je jeseni leta 2010 organiziral prvo javno in brezplačno predvajanje dokumentarnih filmov. Sledili so še trije dokumentarni filmi, vsi povezani z aktualnimi strokovnimi arhitekturnimi in

prostorskimi temami v Sloveniji. Najave dokumentarnih filmov so bile objavljene v dnevnem časopisju in na spletni strani www.uirs.si, obveščanje o dogodkih pa je potekalo tudi z elektronsko pošto po predhodni prijavi na naslov

predavanja@uirs.si. Na istem spletnem naslovu so bile na voljo vse dodatne informacije. Arhiv preteklih predavanj s povzetki je dostopen na povezavi http://www.uirs.si/dogodki_predavanja.asp.

Predstavitve dokumentarnih filmov od novembra 2010 do aprila 2011

Pripravila: Uršula Tarfila, Urbanistični inštitut Republike Slovenije, Ljubljana, Slovenija

Viri slikovnega gradiva: posnetki iz filmov *Mesto na travniku*, *Iskanje popolnega mesta*, *Fabiani* : Plečnik, Milan Mihelič.

23. november 2010

Mesto na travniku

Dokumentarni film o izgradnji Nove Gorice

Predavateljice: Breda Mihelič, Urbanistični inštitut Republike Slovenije, Ljubljana, Slovenija, Anja Medved in Nadja Velušček, Zavod Kinoateljje in Kinoateljje, Nova Gorica

Moderatorica: Breda Mihelič, Urbanistični inštitut Republike Slovenije, Ljubljana, Slovenija

